

Täysistunto

Torstai 6.5.2021 klo 15.59—18.01

3.1. Suullinen kysymys työperäisestä maahanmuutosta (Riikka Purra ps)

Suullinen kysymys SKT 96/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Purra.

Keskustelu

16.00 **Riikka Purra ps:** Arvoisa puhemies! Hallitus loi Säätytalon teatterissaan haamutyöpaikkoja, joille edes valtiovarainministeriö ei kykene löytämään todellisuutta. Tempputyöllistäminen maksaa paljon, mutta aitoa työllistymistä ei synny. Eniten ilmaa hallitus pumppasi linjauksiinsa kasvattaa EU:n ulkopuolelta saapuvaa työperäistä maahanmuuttoa. Te puhutte huippuosaajista ja rakennatte mielikuvaa korkeasta osaamisesta. Tosiasia kuitenkin on, että Suomi houkuttelee lähinnä kouluttamatonta maahanmuuttoa, joka suuntautuu kaikkein matalimmin palkatuille aloille. Viime vuosi, koronavuosi, oli ennätys. Tällainen maahanmuutto ei hyödytä julkista taloutta. Työllisyyskin laskee, koska saman rahan saa helpommallakin, ja maahan saavat jäädä käytännössä kaikki. Suomessa on miltei puoli miljoonaa työtöntä tai työnhakijaa, ja näistä vieraskielisten osuus on huomattava. Kysyn hallitukselta: miksi te ette työllistä maassa jo olevia maahanmuuttajia?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Haatainen.

16.01 **Työministeri Tuula Haatainen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten kysymys kohdistui työllistämiseen ylipäänsäkin Suomessa. Jaan sen aivan saman huolen. Hallitus tekee voimallisesti toimenpiteitä, joilla me pyrimme työllistämään täällä olevia ihmisiä riippumatta siitä, mistä he ovat lähtöisin. Mutta se näkemys, että ne, jotka tulevat tänne muualta työn perässä, tulevat yritysten kautta rekrytoiduiksi nimenomaan tänne työhön, työperäisenä maahanmuuttona, jollain tavalla syrjäyttäisivät täällä jo olevia, ei pidä paikkaansa. Kaikki tutkimukset osoittavat, että kun yritykset voivat kasvunsa perustaa siihen, että saavat osaajia, [Jussi Halla-aho: Huippuosaajia!] niin se kasvattaa taloutta ja luo edellytyksiä sille, että syntyy myös uusia työpaikkoja.

Työllisyyden hoito, se on kaiken a ja o, ja hallitus on tehnyt mittavat toimenpiteet jo tähän mennessä ja tulee jatkamaan samalla linjalla. Kaikki perustuu myös siihen, että saamme kasvua aikaiseksi, ja se liittyy siihen, että saamme myös osaavaa työvoimaa. [Puhemies koputtaa] Siksi satsaamme muun muassa koulutukseen hyvin vahvasti.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 52/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Lisäkysymys, edustaja Purra.

16.02 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On kiistaton tosiasia, että Suomeen saapuvat maahanmuuttajat ovat yliedustettuja työttömyyden, työllisyyspalveluiden ja sosiaaliturvan asiakkaina. Sillä, saapuuko kouluttamaton työntekijä tänne työntekijänä vai esimerkiksi turvapaikanhakijana, ei loppupeleissä ole hirvittävän suuri merkitys. Alhaiset tulot, paljon sosiaaliturvaa, heikko koulutus, syrjäytymistä, huono-osaisuutta — tämä pätee myös seuraavan sukupolven kohdalla. Ja tämä on fakta, joka selviää rekisteriaineistojen perusteella, ettekä te tätä pysty haaveillanne toiseksi muutamaaan.

Katsokaa Ruotsiin. Ruotsin tulevaisuus on Suomen tätä menoa. Ja mitä tähän vastaa hallitus? Se vastaa vihreän sisäministerin suulla, että laittomasti maassa olevienkin pitää saada jäädä tänne. [Perussuomalaisten ryhmästä: Aivan! — Ohhoh!] Kaikki tänne meidän hoidettavaksemme ja suojaava palomuuuri ympärille. Arvoisa hallitus, mitä te oikein teette Suomelle?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Haatainen.

16.03 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä edustaja Purra nyt pahasti liioittelee. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Suomella on ensinnäkin saatavuusharkinta työperäisen maahanmuuton osalta. [Riikka Purran välihuuto] Saatavuusharkinnalla me varmistamme sen, että niillä henkilöillä, jotka tänne tulevat, on työpaikka, maksukykyinen työpaikka, joka myös työllistää tämän tulijan.

Lisäksi meillä tietenkin on täällä maassa myös pakolaisuuden perusteella turvapaikanhakijoina tulleita maahanmuuttajataustaisia ihmisiä, ja heillä varmasti työllistymisen edellytykset ja mahdollisuudet ovat huomattavasti vaikeammat, mutta kotouttamispolitiikallamme me siinäkin teemme työtä. He tulevat usein hyvin korkeallakin koulutustaustalla [Perussuomalaisten ryhmästä: Usein!] ensin hyvin vaatimattomiin työtehtäviin, ja pitkäaikaiset tutkimustulokset osoittavat sen, että he myös sitten sillä työuralla etenevät. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Mutta työperäisen maahanmuuton osalta, edustaja Purra, jos väitätte, että se on tälle kansantaloudelle tuhoisaa ja Suomen kasvulle negatiivista, olette väärässä. [Leena Meren välihuuto]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Halla-aho.

16.04 Jussi Halla-aho ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Moni ihminen, etenkin hyvin toimeentuleva, ajattelee, että mitäs pahaa ulkomaisessa halpatyövoimassa on — meidän saamme palveluja edullisemmin. Halvan työvoiman ylitarjonta ei kuitenkaan ole yhteiskunnan etu pitkällä tähtäyksellä. Se esimerkiksi vie yrityksiltä kannustimen investoida tehokkuuteen, tuottavuuteen ja automatisaatioon. Halpatyövoima siis jarruttaa kehitystä ja innovaatiota.

Lisäksi on syytä huomioida se tosiasia, että kehitysmaista tulleet halpatyöläiset eivät tule toimeen palkallaan vaan tarvitsevat sosiaaliturvaa. Yritykset siis efektiivisesti ulkoistavat osan palkanmaksusta valtiolle eli veronmaksajalle. Onko tämä tervettä markkinata-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 52/2021 vp

loutta? Palkat eivät myöskään kehity suorittavassa työssä, koska aina löytyy uusia tulijoi-
ta, jotka ottavat työn vastaan millä tahansa ehdoilla saadakseen oleskeluluvan Suomessa.

Haluaisin kysyä ennen kaikkea sosiaalidemokraateilta ja vasemmistolta: miksi te ajatte
sellaista maahanmuuttoa, joka vahingoittaa nimenomaan työväestöä ja palkansaaajia?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Haatainen.

16.06 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Halli-
tushan ei tänne millään tavalla hanki ja tuo maahanmuuttajataustaisia ja työperäistä maa-
hanmuuttoa lisää, vaan kyllä ne ovat yritykset, ja aivan teidänkin edustajienne alueilta yri-
tykset viestittävät, että ne tarvitsevat osaavaa työvoimaa. [Jussi Halla-aho: Oletteko te yk-
sityistäneet maahanmuuttopolitiikan?] Jos ne haluavat tänne rekrytoida työvoimaa eivätkä
saa palkatuksi olemassa olevista työttömistä työntekijää, niin onko se väärin, että tämä yri-
tys, joka tarvitsee työvoimaa kasvaakseen ja toimiakseen, saa sen? Minusta ei. Silloin hal-
lituksen tehtävä on pitää huolta siitä, että varmistetaan, että tällä tulijalla on työpaikka ja
palkanmaksukykyinen työnantaja, ja myös siitä, että ne prosessit ovat sujuvia.

Mitä tulee sitten tähän halpatyövoimaan, mistä puhutte, niin kyllä minusta on aika kum-
mallista, jos te leimaatte kaikki ne alat, joilla matalalla palkalla tehdään — valtaosin naiset
— tänä päivänä töitä. Ovatko nämä kaikki teidän mielestänne rasitteita? [Jussi Halla-aho:
Jopa oli kysymys! Te haluatte pitää palkat matalalla!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tavio.

16.07 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Hallitus, te itse hallitusoh-
jelmassanne linjasitte, että kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneet tulee pistää töihin, ja
myös aikaisempi pääministeri Rinne useassa haastattelussa totesi näin, että kielteisen tur-
vapaikkapäätöksen saaneet vain töihin.

Perussuomalaiset ovat sitä mieltä, että kielteisen turvapaikkapäätöksen saanut joutuu
poistumaan maasta. Laittomasti maassa olijat ulos maasta, eikä niin, että töihin.

Kysynkin sen takia sisäministeriltä, miksei myös varapääministeriltä, kumpi teistä tästä
politiikanalasta nyt sitten todellisuudessa hallituksessa päättää: aiotteko te siis jatkaa tätä
hallitusohjelman toteuttamista? Sisäministeri on tällaista tuonut ilmoillekin viime päivinä.
Aiotteko te siis oikeasti antaa laittomasti maassa oleville työperäisiä oleskelulupia ja ro-
muttaa koko järjestelmän?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Ohisalo.

16.08 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämän
yhteiskunnan yksi ongelma on se, että täällä on toivotonta näköalattomuutta. Se juontuu
usein siitä, että ihmisillä ei ole koulutusta, ei ehkä kielitaitoa, ei kykyjä, mahdollisuuksia
päästä kiinni kunnon työhön. Meillä on ihmisiä, joita myös rakenteet sulkevat ulkopuolel-
le.

Hallitusohjelmassa on sitouduttu siihen, että kuten jo nykyisellään, kielteisen turvapaik-
kapäätöksen saaneet voivat saada oleskeluluvan työn perusteella, ja tätä jatkoselvitämme.
Miksi nämä ihmiset eivät voisi osallistua tähän yhteiskuntaan, jos joka tapauksessa jo ovat
täällä? Meillä on riski sille, että meillä syntyy sellaisia varjoyhteiskuntia, joista me näh-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 52/2021 vp

dään esimerkkejä muualta maailmasta. Olisi sisäisen turvallisuuden näkökulmasta ja inhimillisesti kestävämpää, että me tietäisimme, keitä tässä yhteiskunnassa on ja mitä nämä ihmiset tekevät. Nämä ihmiset voisivat opiskella, tehdä töitä, maksaa veroja, perustaa perhettä. [Puhemies koputtaa] Eikö tällaiset mahdollisuudet pitäisi olla aivan jokaisella tässä yhteiskunnassa?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkynen, Jukka.

16.09 Jukka Mäkynen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallitus aikoo kasvattaa EU:n ulkopuolelta Suomeen saapuvaa työperäistä maahanmuuttoa, kun samaan aikaan on Suomessa valtava määrä työttömiä eikä moni työtön edes näy tilastoissa. Hallitus siis tarjoaa työllisyyteen lääkkeeksi ulkomaalaista halpatyövoimaa ja tempputyöllistämistä, ja kaikki nämä toimet maksetaan veronmaksajilla. Tutkimuksen mukaan ulkomaalaisen halpatyöntekijän työllisyys laskee ja hän siirtyy nopeasti työttömäksi ja suomalaisen sosiaaliturvan piiriin, kun samaan aikaan suomalainen työtön pakotetaan karenssin uhalla työvoimatoimiston kursseille tai tekemään talkootyötä 9 euron päiväpalkalla.

Arvoisa hallitus, mitä lisäarvoa halpatyövoima ja tempputyöllistäminen tuovat Suomen taloudelle?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Haatainen.

16.10 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on kohta alkamassa taas — tai on käynnissä — kevättylvöt. Satokausi on tulossa. Millähän mahdollistaisiin saada sato korjattua ja yrityksille kerättyä elintarvikkeet, joilla he voivat sitten tehdä tuotteita, [Välihuutoja] joita myydään pitkin maailmaa? Kyllä se niin on, että kun tänne tarvitaan työntekijöitä, niin niitä pitää myös pystyä yrittäjän hakemaan, jos omasta takaa ei löydy. Siinä olette aivan oikeassa, ja tämän huolen jaan teidän kanssanne, että täällä olevat ihmiset, olivat he mistä tahansa, kotoperäisiä suomalaisia tai tänne muutaneita, työllistyisivät. Työllisyystoimillahan me teemme kaikkemme sen eteen, työllistymisen eteen tämä hallitus on tehnyt mittavasti toimia ja tulee tekemään edelleenkin. Se on ihan päivänselvää. Mutta mitä tarvitaan sitten ulkopuolelta täyttämään sitä vajetta, jota ilmiselvästi on? [Jussi Halla-aho: Itäkeskuksesta löytyy osaajia!] Väestö ikääntyy, syntyvyys laskee — me tarvitsemme tänne myös osaajia. Ja jotta meidän talous pyörii [Puhemies koputtaa] ja yritykset voivat kasvaa, niin voitte olla varmoja siitä, [Puhemies koputtaa] että me tarvitsemme osaajia tänne.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laiho.

16.11 Mia Laiho kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tulevaisuudessa terveydenhuollon ammattihenkilöitä tarvitaan lisää vuoteen 2035 mennessä noin 200 000. Työperäisestä maahanmuutosta toivotaan työvoimapulaan osaratkaisua. Kuitenkin samaan aikaan Suomessa EU- ja Eta-maiden ulkopuolelta saaneiden koulutuksen hyväksyttäminen ja ammatinharjoittamisluvan saaminen on erittäin hankalan, byrokraattisen ja pitkän prosessin takana. Kysynkin hallitukselta: Mitä aiotte tehdä EU- ja Eta-maiden ulkopuolelta tulleiden sairaanhoitajien ja muiden hoitajien koulutuspolun helpottamiseksi? Miten aiotte varmistaa, että hoitajien koulutus vastaa sisällöllisesti ja laadullisesti vastaavaa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 52/2021 vp

koulutusta Suomessa? Miten varmistatte, että ulkomailta tulleiden terveydenhuollon henkilöiden kielitaito on riittävän hyvällä tasolla käytännön asiakaspalvelutyöhön?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.12 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ajattelin, että siellä on tiedeministeri ja korkeakouluministeri paikalla, jos hän haluaa pääministerin sijaisena ottaa tämän puheenvuoron.

On tärkeää kiinnittää huomiota nimenomaan, erityisesti siihen kysymyksen alkuun ja siihen uhkakuvaan, että meillä on alan houkuttelevuus kaikkien kriisien jälkeen kärsinyt — yksi on vanhuspalveluihin kohdistunut kriisi, ja toinen on tietenkin tämä pandemia — jotta alalle hakeutuisi nuoria ihmisiä ja alalla viihdyttäisiin ja jaksettaisiin. Työn kuormittavuus on kovaa luokkaa, ja nämä ovat varmasti niitä tekijöitä, joissa meidän pitää onnistua jatkossa paremmin.

Toinen kysymys on se, että jos meillä on saatavilla ulkomailta työvoimaa, joka olisi pätevää tähän tehtävään, niin voitaisiinko koulutuksella varmistaa työvoimapalveluiden puolella tai opetusministeriön puolella, että kielikoulutusta on, jotta sitten alalle voitaisiin työtehtäviin hakeutua. Ja olen myös itse kiinnittänyt huomiota niiden perusteiden osalta, joilla näitä papereita muutetaan täällä kelpoisiksi, että siinäkin meidän pitää jatkossa onnistua [Puhemies koputtaa] vielä paremmin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Pääministerin sijainen, ministeri Saarikko.

16.14 Tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täydennän ministeri Kiurun vastausta vielä siltä osin, että itse asiassa juuri tällä viikolla on ministeriössämme keskusteltu siitä, että sosiaali- ja terveysministeriö yhteistyössä korkeakoulutuksen kanssa ja opetusministeriön kanssa laittaa liikkeelle nyt valmistelutyön, jota itse asiassa aloitettiin jo viime vaalikaudella. Se liittyy koko sote-henkilöstön — josta edustaja Laiho aivan viisaasti ja oikein kysyi — saatavuuteen, mutta myöskin tulevaisuuden osaajatarpeisiin, miten sosiaali- ja terveydenhuollon ala muuttuu ja minkälaisia osaajia tarvitaan. Uskon itse esimerkiksi, että vaikka tässäkin salissa paljon puhutut taneet mielenterveyden kysymykset tulevat haastamaan terveydenhuoltojärjestelmäämme tulevina vuosina, samalla olemme yhdessä sitoutuneet siihen, että täällä tehdään isoa reformia, jonka ytimessä on sosiaali- ja terveydenhuollon parempi lomittuminen yhteen. Sekin vaatii ammattilaisilta uutta ulottuvuutta, ja tästä on lähdössä työ liikkeelle.

Kaiken kaikkiaan tässä keskustelussa työperäisestä maahanmuutosta en ole laisinkaan varma, [Puhemies koputtaa] että Suomen asiaa edistää työperäisen maahanmuuton ja kotimaisen työttömyyden asettaminen vastakkain. Molemmille tarvitaan töitä. [Jani Mäkelän välihuuto]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lindtman.

16.15 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Silloin kun puhutaan työperäisestä maahanmuutosta, jota Suomessa tarvitaan, niin kaiken edellytyksenä on oltava, että pelisäännöt ovat kunnossa. Ei voi olla niin, että tänne tultaisiin muualta tekemään muita halvemmalla tai teettämään muita halvemmalla työehdoilla töitä. [Perussuo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 52/2021 vp

malaisten ryhmästä: Ei tietenkään!] — Tästä, arvoisa edustaja Halla-aho, sosiaalidemokraatit pitävät tässä hallituksessa kiinni: saatavuusharkinnasta pidetään kiinni.

Mutta huoli tuosta, minkä nostitte esiin, on aivan oikea. Te puhutte kauniita, mutta mitkä ovat teot? [Perussuomalaisten ryhmästä: Entä ensi kaudella?]

EU:ssahan on tähän puututtu. Suurin osa työvoiman liikkuvuudesta tapahtuu EU:n sisällä, ja juuri sitä varten EU:ssa on luotu direktiivi, jolla pistetään kuriin työvoiman hinnalla kilpailu palkkoja polkemalla. Silloin kun tästä äänestettiin Euroopan parlamentissa, että estetään halpatyövoimalla kikkailu, niin puheenjohtaja Halla-aho äänesti sitä vastaan, [Vasemmalta: Oijoi!]

kuten sitä vastustivat Puola, Latvia ja Liettua — juuri ne maat, joista tätä työvoimaa tulee. [Puhemies koputtaa]

Nyt kysyn työministeriltä, kun alipalkan kriminalisoinnista on paljon puhuttu ja olemme nähneet esimerkkejä: miten tämä hanke hallituksessa etenee? [Leena Meren välihuuto]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Haatainen.

16.16 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Lindtman tarttui aivan oikeaan asiaan, kun totesi sen, että tässä maassa tehdään näillä ehdoilla töitä, ja siitä pidetään huolta.

Myös työperäisen maahanmuuton osalta hallitus on esittänyt ja eduskunnassa ovat jo olleet käsittelyssä lakiesitykset, joilla maahanmuuttajataustaisten ihmisten syrjintää ja riistämistä kitketään ja estetään. Siinä nimenomaan asettaudutaan uhrin puolelle ja asetetaan tekijät vastuuseen.

Mitä tulee tähän alipalkkaukseen, joka on osa tätä isoa kysymystä, joka liittyy myös harmaaseen talouteen, niin tämä valmistelu meillä ministeriössä on käynnissä, ja me käymme nyt läpi sitä, mikä on se juridinen tapa, jolla tähän pystytään myös puuttumaan. Minusta tämän ilmiön kanssa pitää olla tarkkana eikä pidä olla sinisilmäinen, mutta kyllä tätä syrjintää työelämässä tapahtuu myös muiden kuin maahanmuuttajataustaisten ihmisten osalta, ja kaikki syrjintä pitää kitkeä riippumatta siitä, kuka on kohteena.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Räsänen. [Leena Meri: Halla-aho ei saanut vastauspuheenvuoroa! — Perussuomalaisten ryhmästä: Erikoista!]

16.17 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Apulaisoikeuskansleri on huomauttanut Maahanmuuttovirastoa toistuvasti hakemusten käsittelyjen määräaikojen ylittämisestä, ja olemme nähneet uutiskuvia valtavan pitkistä jonoista Migrin palvelupisteiden edessä.

Työ- ja opiskeluluvissahan tavoitteena on kuukauden käsittelyaika aivan lähivuosina ja erityisasiantuntijoiden luvissa kahden viikon käsittelyaika tämän vuoden aikana, ja tähän on aika lailla pitkä matka. Monet yritykset tarvitsevat sen työvoimansa nopeasti... [Puhujan mikrofonit sulkeutuu]

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt mikrofonit ei ole teillä päällä.

Niin, tämä on yritysten kannalta todella tärkeä asia, että nämä prosessit ovat sujuvia. Silloin, kun sitä työvoimaa tarvitaan, sitä tulisi olla saatavilla. Kysynkin: mitä sisäministeriö aikoo tehdä, jotta Migrissä olisi riittävät resurssit näiden käsittelyyn?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 52/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Ohisalo.

16.19 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitokset hyvästä kysymyksestä entiselle sisäministerille. Tunnistat varmaan niitä haastepaikkoja, joita suomalaisessa maahanmuuttopolitiikassa ehkä pidemmän ajan kuluessa on tullut, ja maailma on muuttunut, Suomen huoltosuhde tarvitsee tänne lisää ihmisiä tekemään töitä.

Suuri muutos, mikä on tapahtunut hallinnollisesti tällä hallituskaudella, on toki se, että työ- ja elinkeinoministeriöön on siirretty työ- ja opiskeluperustainen maahanmuutto ja sen hallinnointi, ja näin ollen yhdessä tulosohtajamme nykyisellään Maahanmuuttovirastoa. Hallitusohjelmassa on todella yhdessä sovittu, että näitä aikoja nopeutetaan, prosesseja parannetaan. Maahanmuuttovirastossa on monta kehittämishanketta käynnissä paraikaa siitä, että päästäisiin parempiin prosesseihin.

Täällä on mielestäni hyvin todettu, että kyse on paljon siitä, mitä esimerkiksi meidän elinkeinoelämä tarvitsee. Itse saan paljon viestejä yrittäjiltä, jotka ovat erittäin huolissaan siitä, että ei löydy tarpeeksi työntekijöitä. It-ala kärsii jo nyt työntekijäpulasta, ja pidän erikoisena sitä, [Puhemies koputtaa] että täällä sanotaan, että nämä ihmiset eivät Suomeen saisi tulla tekemään näitä tärkeitä töitä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kuka niin on sanonut?]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lohi.

16.20 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On tosi, että meillä on koronakriisin jäljiltä yli 300 000 työtöntä Suomessa, mutta samaan aikaan meillä on lähes satatuhatta avointa työpaikkaa, ja osaaminen ja työpaikat eivät kohtaa. Niin Lapissa, Pohjanmaalla kuin pääkaupunkiseudulla moni työ jäisi tekemättä, jos meillä ei olisi ulkomaalaista työvoimaa.

Ennen koronakriisiä yritykset kokivat, että osaavan työvoiman saanti on yksi suurimmista kasvun esteistä Suomessa. Meidän hyvinvointimme kärsii siitä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Miksi me otetaan sitten osaamattomia?] Jos joku tulee Suomeen laillisesti turvapaikanhakijana, hänellä on lain mukaan oikeus aloittaa tietyn määräajan jälkeen työskentely. [Perussuomalaisten ryhmästä: Entä laittomat?] Ja nyt, jos tilanne on sellainen, että yrittäjä on hänet palkannut, hänellä on työsuhde ja hän saa negatiivisen oleskelulupapäätöksen, turvapaikkapäätöksen, niin onko siinä mitään järkeä, että me sahaamme omaa oksaa ja laitamme hänet pois täältä, jos hän voisi palvella suomalaista yhteiskuntaa? Kysyn arvoisalta sisäministeriltä: eikö olisi järkevämpi antaa hänelle oleskelulupa niin pitkään [Puhemies koputtaa] kuin hän voi palvella suomalaista yhteiskuntaa?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Ohisalo.

16.21 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Lohi on tässä täysin oikeassa. On myös hyvä tunnistaa se todellisuus, missä elämme. On paljon sellaisia valtioita, jotka eivät suostu vastaanottamaan omia kansalaisiaan esimerkiksi pakkopalautettavina. [Leena Meri: Vapaaehtoiset palautukset!] Me tarvitsemme toimia sen eteen, kuten jo aiemmin sanoin, että tässä yhteiskunnassa me tietäisimme, keitä täällä on, että me emme työntäisi näitä ihmisiä syrjään, varjoihin sinne varjoyhteiskuntaan, ottaisimme heidät ennemminkin mukaan, antaisimme työnantajille mahdollisuuden jatkaa hei-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 52/2021 vp

dän palkkaamistaan, antaisimme näille ihmisille mahdollisuuden maksaa veroja tässä yhteiskunnassa. Edustaja Lohi on aivan täysin oikeassa — näiden ihmisten tilannetta pitää pystyä helpottamaan, ja tämän eteen hallitus tekee töitä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja vielä tähän keskusteluun, edustaja Elomaa.

16.22 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Työperäisellä maahanmuutolla viitataan yleisesti siihen, että maahanmuuttaja on lähtenyt liikenteeseen työn perässä. Työperusteinen maahanmuutto ei tarkoita automaattisesti sitä, että töitä löytyy ja elämä lähtee rullaamaan. Tosielämässä moni Suomeen työn perässä tullut päätyy valitettavan usein sosiaaliturvan varaan. On suoraan sanottuna harhaanjohtavaa markkinoida työperäistä maahanmuuttoa superrohtona talouskasvuun, koska a) ensin on löydettävä työpaikka ja b) palkan on oltava riittävä myös mahdollisen perheen elättämiseen.

Kysyn asianomaiselta ministeriltä: eikö työperäisen maahanmuuton pakonomaisen edistämisen sijaan tulisi avata silmät todellisuudelle ja varmistaa, että usein kielitaidottomille ja kouluttamattomille maahanmuuttajille olisi riittävän hyväpalkkaista työtä, jotta työperusteinen maahanmuutto olisi Suomen kannalta taloudellisin mittarein kannattavaa? Muuten voidaankin puhua niin sanotusta sosiaalisesta maahanmuutosta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Haatainen.

16.23 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus luo edellytyksiä sille, että kun yritykset tarvitsevat työvoimaa, niin he voivat sitä myös rekrytoida EU-alueen ulkopuoleltakin. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kuinka moni työllistyi edellisen kausityön aikana teidän hienon lakinne takia?] — Onko minulla puheenvuoro?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Haataisella on puheenvuoro.

Työperäisen maahanmuuton tarkoituksena on saada tänne työvoimaa, jotta yritykset voivat toimia. Kotouttamisohjelma on valmisteilla, ja se tulee eduskuntaan käsittelyyn, ja siinä yhteydessä voimme paneutua tähän tärkeään asiaan, johon tässä edustajan kysymyksessä viitattiin. Kielitaito, sen varmistaminen, että oppii suomen ja ruotsin kielen, on tietenkin edellytys sille, että pystyy selviytymään työelämässä ja myös etenemään urallaan. Siihen me tulemme satsaamaan.

Hallitus pyrkii kaikin tavoin siihen, että ne, jotka tänne tulevat työn perässä, myös pystyvät kotoutumaan ja että heidät otetaan myös vastaan. Arvoiset edustajat, minusta on hyvin tärkeä keskustelu myös se, miten me suhtaudumme niihin ihmisiin, jotka tänne tulevat, ettei me nähdä niin, [Puhemies koputtaa] että he ovat syrjäyttäneet työpaikan. Eihän me ajatella niinkään, että Helsinkiin Espoosta tuleva työntekijä syrjäyttää helsinkiläisen. [Puhemies koputtaa — Leena Meri: Me puhutaan nyt vähän eri asiasta!] Meidän pitää muuttaa asenteita.

Kysymyksen käsittely päättyi.